

Posudek vedoucího diplomové práce

Beatriz Minkovová

Případ environmentálního hnutí v ČR: Identita v Extinction Rebellion

Beatriz Minkovová si pro téma svojí diplomové práce vybrala Extinction Rebellion a zkoumá, jak se v tomto hnutí utváří kolektivní identita. Téma relevantní a aktuální. Jako metodu si zcela adekvátně zvolila kvalitativní výzkumnou strategii. Práce má klasické členění na úvod, teorii, empirickou část a závěr.

V úvodu autorka přehledně představuje předmět svého výzkumu, výzkumný problém a otázky. Co trochu postrádám, tak je situovanost výzkumnice, autorka neuvádí důvod(y), proč si dané téma zvolila, ani z jakých pozic k němu přistupuje. Což je asi jedna z mých hlavních výtek práce, že se samotná autorka z kvalitativního výzkumu ztrácí a prací se nese určitý duch „objektivizace“.

V teoretické části autorka představuje téma a teoretické koncepty, které v práci využívá. Tato část má logickou strukturu, od obecného ke konkrétnímu: představuje tedy historii a vývoj environmentálního hnutí v zahraničí a v ČR, různé organizace, až se nakonec dostává k samotnému Extinction Rebellion, které podrobně popisuje. Ke konci této části pak diskutuje koncept identity, s kterým pracuje. Na této části oceňuji, že používá relevantní literaturu a také diskutuje různé kritiky pojmů a konceptů, které používá. Nicméně v této souvislosti mám také výhradu. S tím jak autorka používá různé autory, tak ti také různým způsobem používají daný pojem a v některých pasážích (pro předmět práce podstatných) je autorka nepoužívá konzistentně, ale spíš je jen tak klade vedle sebe, i když jsou protichůdně pojeté. Například na straně 31 autorka definuje přímou akci jako protizákonné jednání (s odkazem na Jandourka) a píše, že je téměř vždy nelegální, ale zároveň tam zmiňuje anarchistické pojetí přímé akce, které se vůbec nedefinuje vztahem k legalitě či nelegalitě, jako vztahem ke způsobu organizování se, a není vůbec nutně nelegální. V některých pasážích tak vedle sebe skládá pojmy a koncepty, které si protiřečí, aniž by to důsledně diskutovala. Podobně, ne zcela přesné srovnání má u přímé akce a občanské neposlušnosti, kdy jen určitý typ přímé akce (liberální) se překrývá s občanskou neposlušností.

V metodologické části autorka popisuje svůj výzkum: stanovení výzkumných otázek, výběr vzorku, vytváření a analýzu dat. Ten popis je poměrně srozumitelný, leč místy až příliš stručný. Uvítal bych bližší popis zkoumaného vzorku, třeba jak dlouho byli respondenti aktivní v XR a jaká sekundární data autorka dále analyzovala (viz zmiňované dokumenty a DVTV). Nicméně způsob získávání dat považuji za adekvátně provedený.

V empirické části pak autorka přináší své interpretace a zjištění. Ukazuje, že provedla poctivý výzkum a získaná data náležitě analyzuje skrze teoretické koncepty, které představila v teoretické části a práce tak působí organicky. Nicméně právě tady se projevuje chybějící situovanost výzkumníka, který data nejen sbíral (získával), ale také analyzoval. Analýzou se tak vine již zmiňovaná „objektivizace“, kdy nám autorka příliš nedala nahlédnout do „kuchyně“ v níž data a text.

Nicméně i přes tuto výtku mohu konstatovat, že autorka provedla poctivý výzkum, napsala logicky strukturovanou práci, v níž pracuje s relevantní odbornou literaturou a přináší i vcelku zajímavá zjištění.

Práci hodnotím **velmi dobře** v bodovém hodnocení 13-15 bodů.

V Praze, 12. září 2022

Mgr. et Mgr. Arnošt Novák, Ph.D.